

Asia: VN/25323/2021

Luonnos valtioneuvoston huoltovarmuusselonteoksi

Lausunto Utlåtande

Lausunnot lukuun 1. Johdanto

Utlåtande om kapitel 1 Inledning

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kannattaa huoltovarmuusselonteon laatimista. On tärkeää, että valtioneuvoston tasolla kehitetään Suomen kansallista huoltovarmuustoimintaa aktiivisesti ja huoltovarmuuden toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset huomioon ottaen.

Lausunnot lukuun 2. Kansainvälinen yhteistyö

Utlåtande om kapitel 2 Internationellt samarbete

-

Lausunnot lukuun 3. Huoltovarmuuden toimintaympäristön kehitys ja sen vaikutukset

Utlåtande om kapitel 3 Utveckling av försörjningsberedskapens verksamhetsmiljö och effekterna av denna utveckling

Kannatamme selonteossa mainittua tilannekuva- ja skenaariotyötä ja sen edelleen kehittämistä.

Lausunnot lukuun 4. Kansalaisvarautuminen

Utlåtande om kapitel 4 Medborgarnas beredskap

LPY yhtyy selonteon näkemykseen siitä, että huoltovarmuutta ovat myös kansalaisten valmiudet omatoimisuuteen ja omavaraisuuteen sekä toimintakykyyn häiriötilanteissa. Esimerkiksi ensiaputaitojen hankkiminen ja ylläpito ovat osa kansalaisvarautumista.

Lausunnot lukuun 5. Huoltovarmuuden toimintamalli

Utlåtande om kapitel 5 Verksamhetsmodell för försörjningsberedskapen

LPY on sitoutunut toimimaan osana suomalaista huoltovarmuusorganisaatiota. Pidämme sen kehittämistä tarpeellisenä: esimerkiksi eri sektoreiden ja poolien toimintaa sekä niiden välistä

yhteistyötä täytyy edelleen kehittää. Huoltovarmuuskeskuksella on mahdollisuus toimia eri viranomais- ja yksityisiä toimijoita yhdistävänä foorumina. Tämä mahdollistaa yhteisen kokonaiskuvan muodostamisen ja varautumisen parantamisen sekä toimijoiden tukemisen oman varautumisensa kehittämisessä.

Huoltovarmuustoiminnan tunnettuutta eri toimijoiden keskuudessa pitää lisätä ja sitä kautta vahvistaa niiden sitoutumista suomalaiseen huoltovarmuusmalliin.

Lausunnot lukuun 5.1.5 Sektorikohtaisen varautumisen lähtökohtia

Utlåtande om kapitel 5.1.5 Utgångspunkter för den sektorsvisa beredskapen

Luvussa 5.1.5 sivuilla 25–26 on tarkasteltu sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista ja sen kehitystarpeita. Siinä todetaan, että ”Covid-19-pandemia osoitti, että palveluiden rajoittavana tekijänä on usein ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys”. Yhtenä kehittämistarpeena esitetään seuraavaa: huoltovarmuuden näkökulmasta yksityisen sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä tulee kehittää. LPY on täysin samaa mieltä tämän kehittämistarpeen välttämättömyydestä – yhteistyötä yksityisen sektorin edustajien kanssa täytyy tehdä jo varautumisen suunnittelun aikana.

Esimerkiksi koronapandemian hoidossa olisi ollut mahdollista hyödyntää yksityisellä sektorilla tarjolla olleita resursseja huomattavasti laajemmin kuin tehtiin. Tästä osaltaan aiheutui monia kielteisiä vaikutuksia: hoidon saatavuus heikkeni, hoitoon pääsy viivästyi ja hoitovelka kasvoi jne.

Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyölle huoltovarmuuden kehittämisessä ja ylläpidossa sekä toiminnassa kriisitilanteissa/poikkeusolojen aikana täytyy luoda pysyvät rakenteet. Etukäteen on oltava tiedossa, millä tavalla tiivis yhteistyö organisoidaan, jos kohdataan kriisitilanne.

Myös valtionhallinnon eri sektoreiden/ministeriöiden ja virastojen yhteistyötä kriisien hoidossa on parannettava.

Lausunnot lukuun 6. Sotilaallinen huoltovarmuus

Utlåtande om kapitel 6 Militär försörjningsberedskap

-

Lausunnot lukuun 7. Huoltovarmuuden kehittämislinjauksia

7.1 Huoltovarmuuden taloudelliset resurssit

Utlåtande om kapitel 7 Riktlinjer för utveckling av försörjningsberedskapen

7.1. Ekonomiska resurser för försörjningsberedskapen

Yhdymme luonnoksessa esitettyyn arvioon huoltovarmuusrahaston merkityksestä ja kehittämistarpeista.

7.2. Huoltovarmuuslainsäädännön ajantasaistaminen

7.2. Uppdatering av försörjningsberedskapslagstiftningen

Ehdotus huoltovarmuuslainsäädännön kokonaistarkastelusta ja sen pohjalta tehtävästä lainsäädännön ajantasaistamisesta on perusteltu ja kannatettava.

Koronapandemian aikana Huoltovarmuuskeskukselle annettiin sellaisiakin tehtäviä, jotka sille eivät lain mukaan kuulu. Esimerkiksi suojavaarusteiden hankkiminen valtion ja muunkin julkisen sektorin tarpeisiin olisi pitänyt antaa kokonaisuudessaan valtion ja kuntien yhteishankintayksikön Hanselin tehtäväksi.

7.3. Sektorikohtainen varautumisen ja yhteistyön kehittäminen sekä osaamisen varmistaminen

7.3. Utvecklande av den sektorsvisa beredskapen och det sektorsvisa samarbetet samt säkerställande av kompetensen

Myös sosiaali- ja terveystalvuselusektoreilla on kansalaisten ja pk-yritysten tietoisuuden ja osaamisen kehittämiseen kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota. Pienten ja keskisuurten yritysten sekä kansalaisten tietotarpeita ja osaamisen vahvistamiseen tähtäviä toimenpiteitä voidaan valmistella ja toteuttaa yhdessä eri sidosryhmien kanssa, hyödyntäen olemassa olevia yhteistyörakenteita (mm. HVK:n terveystalvuelu).

7.4. Verkostomallin kehittäminen sekä jatkuvan yhteiskunnallisen vuoropuhelun tarve

7.4. Utveckling av nätverksmodellen och behovet av en kontinuerlig samhällsdialog

Verkostomallin kehittämislle ja jatkuvalla yhteiskunnallisella vuoropuhelulla on aito tarve kuten selonteossa todetaan

Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyön verkostomallia täytyy edelleen kehittää ja vahvistaa vastaamaan nopeasti muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin.

Lausunnot liitteeseen 1

Utlåtande om bilaga 1

-

Muut selontekoa koskevat yleiset kommentit

Övriga allmänna kommentarer om redogörelsen

-

Partanen Ismo
Lääkäripalveluyritykset ry